

структурних деформацій й асиметрій у соціальному-економічному житті держави.

Враховуючи визначені індикатори вітчизняної інвестиційної активності та тенденції 2015 року, необхідно зазначити, що вітчизняні реалії на перспективу ілюструють низьку інвестиційну активність, оскільки зростання зовнішніх боргових зобов'язань навіть на тлі незначного нарощування ВВП і часткового відновлення вливання іноземного капіталу не зможе забезпечити іноземного інвестора та створити передбачувані умови у бізнес-середовищі, переформатувати макрофінансову політику, ліквідувавши надмірне держрегулювання, корупційну складову, недобросовісну конкуренцію, лобізм і монополізм.

Література

1. Спасів Н.Я. Домінанти доларизації вітчизняної економіки / І.В. Турський, Н.Я. Спасів / Збірник матеріалів 5-ої міжнародної науково-практичної конференції “Проблеми трансформаційних економік в умовах глобалізації” (Тернопіль, 25 квітня 2013 р.). – Тернопіль: ТКІ. – 2013. – С. 123-126.

2. Кузик В. Капітальне марево / В. Кузик // Український тиждень. – 2011. – № 3. – С. 22-23.

3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.

4. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>.

Стефанів І. Ф., к.е.н., доцент

ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

У процесі здійснення фінансово-господарської діяльності кожен суб'єкт господарювання повинен мати у власному розпорядженні певне майно, що знаходиться у його власності й управлінні. Усі фактори виробництва, якими управляє підприємство і що відображаються у його балансі, є активами. З економічної точки зору, активи є ресурсами у формі майнових цінностей і використовуються у операційній, фінансовій та інвестиційній діяльності з ціллю отримання прибутку.

Процеси управління активами підприємства функціонально пов'язані з усім його життєвим циклом, який умовно можна поділити на дві складові.

1. Етап формування капіталу підприємства. Він за власною суттю є найбільш значним. Від ефективності процесів нормалізації структури капіталу залежать якісні та кількісні показники роботи суб'єктів господарювання. Активи, що накопичуються на цьому етапі, визначають функціональні риси

майбутньої діяльності, умови генерації прибутку, ліквідність, терміни оборотності.

2. Поточна діяльність. Даний етап управління активами підприємства варто розглядати як постійний процес зміни вартості, структури, ліквідності факторів виробництва. Реалізація і відновлення ліквідності активів здійснюється безперервно, відповідно до цілей фінансової політики суб'єктів господарювання з врахуванням його поточних можливостей.

З метою дотримання прийнятного рівня ефективності діяльності суб'єкт господарювання повинен формувати структуру та якісний склад власних ресурсів з урахуванням його основних цілей та завдань. Базовою метою процесів нагромадження ресурсів є пошук можливостей забезпечення потреби в певних їх видах для стабілізації операційного циклу, а також їх оптимізація для досягнення максимально можливого рівня ефективності та ліквідності.

Відповідно до вище зазначеного процес формування ресурсів підприємства повинен базуватися на таких принципах:

- врахування поточної потреби в активах для здійснення операційної діяльності;

- дотримання відповідності обсягів, структури та ліквідності активів поточним та стратегічним цілям підприємства;

- утримання оптимально складу ресурсів для досягнення прийнятного рівня ефективності господарської діяльності;

- пошук резервів прискорення оборотності активів за збереження якісних показників виробничого циклу;

- використання новітніх методів управління активами задля забезпечення росту ринкової вартості підприємства.

Процеси оптимізації структури ресурсів підприємства вимагають врахування виробничих особливостей операційної діяльності, темпів оборотності капіталу, формування планового рівня прибутку.

Безпосередній вплив процесів пришвидшення обороту ресурсів на величину прибутку визначається тим, що зростання швидкості оборотності згідно із моделлю Дюпона призводить до пропорційного росту суми валового прибутку, що формується цими ресурсами. Потрібно зауважити, що при постійному обсязі ресурсів, що використовуються, і плановому рівні обсягів виробництва сума операційного прибутку суб'єкта господарювання буде залежати лише від коефіцієнта обіговості капіталу.

Процеси управління необоротними активами значною мірою залежать від типології операційного циклу підприємства. Оскільки на початковій стадії наявні у підприємства необоротні операційні активи переносять частину власної вартості на готову продукцію, то упродовж тривалого періоду формуються необхідні умови для повного їх відновлення. Із врахуванням характерних рис циклу вартісного оновлення необоротних активів формуються

особливості процесів їх управління. Система менеджменту необоротними активами – це складова фінансової політики суб'єкта господарювання, сутність якої полягає у фінансуванні своєчасного їх оновлення і прийнятного рівня ефективності управління.

Процес управління необоротними активами здійснюється у три етапи:

- оцінка поточного стану необоротних активів підприємства;
- оптимізація усього їх обсягу і складу;
- забезпечення повноти фінансування їх своєчасного відновлення.

При цьому для досягнення прийнятного рівня інтенсивності відновлення здійснюють контроль за термінами оборотності окремих їх груп та особливостями обігу усіх факторів виробництва, концентруючи власні зусилля на удосконаленні методології управління ними.

Притримуючись класичних канонів економічної теорії, процеси відновлення і постійного нарощування необоротних активів слід фінансувати за рахунок власних ресурсів, залучаючи позичковий капітал у періоди різкої інтенсифікації виробничої діяльності.

Процедура формування стратегічних завдань зі забезпечення відновлення необоротних активів підприємства здійснюється у такі етапи:

- розрахунок необхідного рівня інтенсивності оборотності усіх груп необоротних активів суб'єкта господарювання;
- оцінка їх обсягів, що потребують оновлення у майбутньому;
- підбір дієвих методик прискорення оборотності окремих їх груп;
- оцінка ефективності обороту капіталу суб'єкта господарювання.

Підбір конкретних методів відновлення окремих груп необоротних активів здійснюється за критеріями їх ефективності. Зокрема, якщо за результатами удосконалення окремих їх видів сума планового прибутку, що генерується цими процесами, буде меншою за ліквідаційну їх вартість, то їх варто змінювати на більш нові.

Вибір прийнятного варіанту фінансування процесів відновлення необоротних активів проводиться із врахуванням наступних основних факторів:

- достатності власних ресурсів задля забезпечення постійного розвитку суб'єкта господарювання у майбутньому;
- доступності довгострокового кредитування для фінансування оновлення ресурсної бази підприємства;
- оптимального співвідношення власного і позикового капіталу для досягнення фінансової стійкості суб'єктів господарювання.

При цьому дотримуються основного правила – склад, структура та ліквідність активів функціонально повинні бути пов'язаними з основними стратегічними цілями підприємства.

Література

1. Осадчук Н.В. Оптимізація руху високоліквідних оборотних коштів на промисловому підприємстві [Електронний ресурс] / Н.В. Осадчук. – Режим доступу: http://www.library.dgtu.donetsk.ua/fem/vip68/68_16.pdf.
2. Сікора І. Особливості оцінки оборотних активів на виробничих підприємствах / І. Сікора // Бухгалтерський облік і аудит. – 2004. – № 9. – С. 13-18.
3. Филобокова Л.Ю. Концептуальное обоснование стратегии управления оборотным капиталом в малом предпринимательстве / Л.Ю. Филобокова // Финансовый менеджмент. – 2010. – № 2. – С. 19-23.
4. Бондаренко О.С. Управління поточними активами: теоретичні основи та практичне застосування / О.С. Бондаренко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2005. – № 3 (66). – С.51-56.

Стецько М. В., к.е.н., доцент

КОРОТКОСТРОКОВІ ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ТА ІНСТРУМЕНТИ КОРОТКОСТРОКОВИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Особливе значення для вирішення питань фінансово-кредитного забезпечення видатків та ефективності фінансового управління корпоративних підприємств має визначення джерел фінансування та інструментів короткострокових запозичень. Короткострокові джерела фінансування по термінах свого виникнення, формування, залучення, розподілу і використання мають в певній мірі оборотний характер. Вони також представляють собою частину всіх джерел фінансування витрат компаній за мінусом тієї величини джерел, які у визначеному порядку закріплені за витратами довгострокового характеру або отримані для здійснення таких витрат на довгострокових умовах.

Джерела фінансування підприємницької діяльності і їх класифікація з різноманітних теоретичних і методологічних позицій знайшли відображення в ряді робіт вітчизняних та зарубіжних учених: Р. Брейлі [1], І. Васильчука [2], В. Зимовець [3], А. Крисоватого [4], С. Майерса [1], Н. Рязанової [4], А. Саміліна [5], В. Суторміної [6], О. Терещенка [7], В. Федосова [4] та інших.

У вітчизняній і зарубіжній літературі знайшли відображення різні підходи до класифікації джерел фінансового забезпечення видатків корпорацій. Різне бачення джерел фінансування обумовлюється неоднаковими теоретичними і методологічними основами, які покладені в основу класифікації джерел фінансування.

Короткострокові (поточні) джерела фінансування діяльності компаній поділяють на власні і залучені кошти. Основа такого розподілу – джерело формування грошових засобів і фінансових ресурсів в їх складі.